

Pierwszy projekt z labu

Zamiast w octave można zaprogramować odpowiednią funkcję i testy w Pascalu, C/C++, fortranie.

Projekt składa się z dwóch części:

1. napisać funkcję octave'a `GSR()` z metodą znajdowania rozkładu QR A wymiaru $M \times N$ kolumnami regularnej tzn $A = Q * R$ dla

- (a) Q wymiaru $M \times N$ takiej, że $Q^T Q = I$ - kolumny są ortonormalne
- (b) R górnotrójkątnej nieosobliwej wymiaru $N \times N$ z dodatnią główną przekątną

blokowym rekurencyjnym algorytmem Gramm-Schmidta tzn. jeśli macierz ma 1 kolumnę ($n = 1$) - to $R = \|A\|_2$ (A to wektor a R to macierz 1×1 czyli skalar) i wtedy $Q = A/R$; w przeciwnym przypadku w kolejnych krokach liczymy:

- (a) dzielimy blokowo kolumny macierzy A tzn $A=[A1,A2]$ np. tak by ilość kolumn obu podmacierzy była równa - lub prawie równa (choć algorytm działa dla dowolnego podziału np biorąc za $A1$ pierwszą kolumnę A)
- (b) wywołujemy funkcję $[Q1,R1]=GSR(A1)$ znajdując odpowiedni rozkład QR tzn. $Q1 * R1 = A1$,
- (c) ortogonalizujemy kolumny $A2$ względem układu ortonormalnego kolumn $Q1$ tzn. licząc $B = A2 - Q1 * R12$ (jak dobrać $R12$? To zazwyczaj nie jest macierz trójkątna...) tak by kolumny B były ortogonalne do kolumn $Q1$ tzn. by $B^T * Q1 = 0$ (to oczywiście wektor zerowy),
- (d) znaleźć rozkład QR macierzy $B = Q2 * R2$ znów wywołując `GSR`,
- (e) tworzymy nasze macierze rozkładu QR tzn. $Q=[Q1,Q2]$ i $R=[R1,R12;0,R2]$ - zero oznacza blok zerowy odpowiedniego wymiaru.

Zauważmy, że zachodzi równość $A1=Q1*R1=[Q1,Q2]*[R1;0]$ a także $A2=Q1*R12+B=Q1*R12+Q2*R2=[Q1,Q2]*[R12;R2]$. (wszędzie używamy składni octave'a do zapisywania macierzy blokowego, przecinki oddzielają bloki wierszowo, średniki kolumnowo).

Parametrem funkcji:

```
function [Q,R]=GSR(A)
% kod funkcji
end
```

ma być: macierz A ,

Funkcja ma zwracać macierze Q, R czyli czynniki rozkładu QR Q o kolumnach ortonormalnych i R górnotrójkątna o dodatniej przekątnej.

Funkcja powinna sprawdzać bez dodatkowych obliczeń czy macierz jest kolumnami regularna tzn. zwracać ostrzeżenie kiedy nie jest maksymalnego rzędu BEZ wykorzystania jakiejś kosztownej funkcji typu `qr()`, `svd()`, `rank()` etc.

Oczywiście na jakimś poziomie tolerancji tzn. obliczane elementy, które są zerowe dla A NIE o max rzędzie będą w arytmetyce fl tylko 'bliskie' zero więc jeśli będą poniżej pewnej tolerancji np. $1e-12$ przyjmujemy że macierz numerycznie osobliwa - jak to zrobić to zadanie dla Państwa.

2. Testy:

- (a) **Test czy metoda działa** Przetestować na kilku prostych przykładach dla losowych macierzy $m \times n$ z $m \geq n$ - np. $m = n + 1$ czy $m = n + 10$ dla $n = 3, 10, 20$ sprawdzając czy $\|Q * R - A\|_1$ małe i czy kolumny Q są rzeczywiście ortonormalne (lub bliskie ortonormalności) - górnotrójkątność mamy zapewnioną (dlaczego?) i nie musimy jej sprawdzać.
- (b) **Test dla trudnych przykładów** wziąć złą numerycznie macierz np. pierwszych n kolumn macierzy Hilberta $n + 1 \times n + 1$ dla różnych n i powtórzyć testy jak w poprzednim punkcie.
- (c) **Zastosowanie do LZNK** Zastosować tę funkcję do rozwiązania LZNK z losową macierzą $A 21 \times 20$ i losowym wektorem prawej strony f tzn liczymy $b = Q^T f$ i rozwiązujemy $Rx = b$ - porównać z wynikiem otrzymanym operatorem *backslash*.